

Boekbespreking

Hayward, P. J. & J. S. Ryland (Eds.), 1995. Handbook of the Marine Fauna of North-West Europa. Oxford University Press. 800 pags.; 2000 zwart/wit afbeeldingen. ISBN 0 19 854055 8 (paperback). f 86,75. [Hardcover ISBN 0 19 854054 X].

In 1990 zag het tweedelige standaardwerk "The marine fauna of the British Isles and north-west Europa" het licht (Oxford; Clarendon Press, 1990). De aanschaf van dit werk, waarin zoals de titel aangeeft de gehele Britse fauna wordt behandeld, is vanwege de prijs echter lang niet voor iedereen weggelegd. Heel anders is dit met het onlangs uitgekomen "Handbook". Dit toch nog 800 pagina's tellende werk is compacter uitgevoerd, minder gedetailleerd en bevat minder soorten dan het oorspronkelijke werk. Toch is het, blijkens het voorwoord door de editors, niet slechts een uittreksel. Er werden zelfs enkele soorten aan toegevoegd, terwijl hier en daar onder invloed van recente revisies veranderingen in de naamgeving zijn doorgevoerd.

Hoewel vanuit malacologisch oogpunt natuurlijk vooral het gedeelte over de mollusken interessant is, is aanschaf van het boek ook vanwege de overige 656 pagina's sterk het overwegen waard. Het boek behandelt behalve mollusken immers nog een groot aantal andere diersoorten. Wel hebben de samenstellers met betrekking tot het opnemen of weglaten van soorten(-groepen) keuzes moeten maken. Daarbij is bijvoorbeeld gekozen om de meer bekende groepen, waaronder de mollusken en decapode crustaceën, meer aandacht te geven dan andere, minder opvallende groepen of groepen/soorten die speciale verzamel- en identificatie-technieken vereisen. Bij de opgenomen soorten zijn in de meeste gevallen duidelijke zwart/wit afbeeldingen opgenomen, aangevuld met tabellen tot op (ten minste) familie-niveau en soortbeschrijvingen.

Het gedeelte handelend over de mollusken begint op pagina 484 en loopt door tot pagina 628. Na een inleidend gedeelte volgen als eerste de *Polyplacophora* (9 soorten) en de *Scaphopoda* (4 soorten). In het daarna volgende gedeelte over de *Gastropoda* (>200 soorten) valt al snel op dat op het gebied van het al dan niet opnemen inderdaad concessies zijn gedaan. Het gemis aan soorten begint al vrij snel; zo is van de *Emarginula*'s bijvoorbeeld alleen *E. fissura* opgenomen, terwijl een zeldzame soort als *Propilidium exiguum* wél is opgenomen. Ook het opnemen en afbeelden van slechts één wenteltrap (*E. clathrus*) is wat teleurstellend. Dergelijke arbitraire keuzes zijn gelukkig echter schaars en e.e.a. wordt ruimschoots goed gemaakt door het opnemen van veel 'kleintjes' en een aanzienlijk aandeel naaktslakken (met tabellen tot op soortniveau!). De afbeeldingen zijn in verreweg de meeste gevallen goed en duidelijk. Hetzelfde geldt (in iets mindere mate) ook voor de *Bivalvia* (ca. 125 soorten). Omdat hier het aantal soorten vrij compleet is, vallen de weggelaten soorten (o.m. enkele taxodonten, boormossels, *Gastrana* en *Pandora*) des te meer op. Dit geldt ook voor de *Cephalopoda* (10 soorten). Waarom is bijvoorbeeld *Sepia elegans* wel opgenomen, maar wordt *S. orbignyana* zelfs niet in de tekst genoemd?

Al met al voldoet het boek echter zeer goed aan het gestelde doel: het geven van snelle en simpele identificatiemogelijkheden voor 1500 diersoorten die rondom de Britse Eilanden voorkomen. Gezien de toch hoge mate van 'completeheid' en niet in het minst vanwege de in verhouding schappelijke prijs, zeker de aanschaf waard!

R.H. de Bruyne